Довіра українців до поліції нищиться через мобілізацію: інтерв’ю з Іваном Вигівським

07:00 23.04.2026 Чт

27 хв

ЮЛІЯ АКИМОВА

РОСТИСЛАВ ШАПРАВСЬКИЙ

Іван Вигівський (фото: прес-служба Національної поліції)

Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з РБК-Україна у Google

Теракт у Києві минулої суботи сколихнув суспільство, у якого виникло багато питань до дій поліції. Ця трагедія в черговий раз також зачепила теми вільного обігу зброї для цивільних та кадрових проблем поліцейських

В інтерв'ю РБК-Україна голова Нацполу Іван Вигівський розповів, що стоїть за низькими рейтингами поліції, у чому ризики зброї у громадян та які проблеми з мобілізацією.

Читайте також: Патрульні поліцейські будуть жити на полігонах, - Клименко

Головне:

> **Теракт у Києві:** Стрілок ймовірно має психічні розлади, посварився з сусідами і втратив контроль над собою. Його ліквідували, бо зрозуміли, що його поведінка хаотична і незрозуміла.
>
> **Дії поліції:** Патрульні діяли з порушенням протоколів — не допомогли пораненій дитині та не застосували зброю. Вони мали право ліквідувати стрілка.
>
> **Теракти у інших містах:** Після подій у Львові алгоритми роботи передивилися і це вже допомогло запобігти жертвам під час теракту у Бучі.
>
> **Кадрові наслідки:** Голова патрульної поліції Євген Жуков пішов з посади після резонансу, це було спільне рішення, але він запропонував це першим.
>
> **Поліція і мобілізація:** Довіра населення падає, зокрема через участь поліції у мобілізаційних заходах. Залучення до мобілізації створює сильний негатив і шкодить іміджу, хоча це не основна функція поліції.
>
> **Проблеми з ТЦК:** Є випадки перекладання відповідальності на поліцію та плутанина з базами даних, через що людей можуть повторно затримувати.
>
> **Обіг зброї:** Масового використання розданої на початку війни зброї у злочинах не зафіксовано; водночас незаконної зброї багато. Небезпека зростання злочинності, якщо ветерани не будуть соціально адаптовані.

Протягом повномасштабної війни України проти російських окупантів проводиться мобілізація військовозобов'язаних. І згідно закону в цих заходах беруть участь поліцейські. Критика щодо дій правоохоронних органів в тому чи іншому вигляді була завжди, але сьогодні вона набула великих масштабів.

До того ж під час війни в Україні збільшилась кількість терактів. За частину з них відповідають російські спецслужби, деякі ж відбуваються, в тому числі, через загальну нестабільну ситуацію в країні. І коли поліція реагує на ці теракти не так, як від неї очікують, критика на їхню адресу стає ще більшою.

Яскравий приклад – події, що відбулися у Києві 18 квітня, коли стрілок Дмитро Васильченков вбив людей, а перші патрульні поліцейські, які приїхали на місце події, йому не завадили. Їх звільнили і відкрили справу, а керівництво патрульної поліції

Реклама

Ad

НОВИНИ

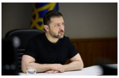

Захист залізниці, АЗС та критичних підприємств від обстрілів посилять, - Зеленський

Реклама

Ad

звільнили з посад. Але для критиків правоохоронців цього недостатньо.

"Побіг у квартиру, взяв карабін та підпалив оселю"

– Стрілок, який скоїв цей злочин у суботу, 18 квітня, – попередньо він міг виконувати чиєсь завдання чи він просто втратив глузд? Бо багато хто вчора наголошував на тому, що він народився у Москві.

– Він дійсно народився у Москві, але довго працював саме в Україні, в Одеській області, у військах, які пов'язані з автомобільним транспортом. Ми не виключаємо, що він міг бути завербованим, але це не схоже на таку ситуацію.

Як правило, спецслужби РФ моделюють злочин і дають завдання. Ми бачимо, що, по-перше, ця особа сама по собі закрита – ані дружини, ані дітей. Вів замкнутий спосіб життя. Ми підняли всі скарги, заяви, що його стосувались, де на нього заявляли і він заявляв. У нього виникали конфлікти з сусідами, як правило. Хтось когось затопив, хтось стукає, хтось гучно слухає музику. Він реагував на це дуже гостро, з усіма сварився.

Відносно цієї особи було відкрите кримінальне провадження у 2023 році - заява щодо нанесення легких тілесних ушкоджень, потім сторони примирилися у суді. Скажімо так, він був конфліктний. Можливо, у нього були психічні розлади, але це вирішить експертиза.

Саме в цій ситуації у нього спочатку був словесний конфлікт, який переріс у стрілянину і, я думаю, він втратив самоконтроль. Хоча, якщо говорити про зброю, дозвіл на яку він отримав у 2020 році, то всі відповідні документи, медичні, в тому числі, є.

Ми знайшли клініку, яка надала йому медичні документи, з'ясували, що він там дійсно проходив медичний огляд. Ми взяли цю довідку спеціальну – 127/о, яка передбачена для отримання зброї, вона в нього була і свідчить про те, що у нього начебто все нормально з психічним здоров'ям.

– А є підозри, що він міг купити цю довідку?

– Зараз ми це перевіряємо і в рамках кримінального провадження, думаю, СБУ також перевірять. Як мінімум, він там півгодини був, міг там він за ці півгодини пройти медогляд, чи ні – не знаємо.

– Тобто він отримав дозвіл на зброю ще до судимості?

– Так, в 2020 році. А судимості не було, там було примирення сторін. Якщо б йому штраф дали, ми б забрали зброю, а так це не підстава.

– А сам факт злочину – це підстава для вилучення?

– Так, підстава є. Але щодо цього випадку, коли йому було оголошено про підозру, зброю було виставлено у базу розшуку для подальшого вилучення. Однак він прийшов у дозвільну систему і надав рішення суду про закриття кримінального провадження за примиренням сторін. І в такому випадку зброя вилученню не підлягала.

– Він вийшов на вулицю, почав стріляти і тоді викликали поліцію?

– Він скандалив біля під'їзду з сусідами. Сварився з сусідом, з його дружиною, там був їх син, а також біля під'їзду в це час була сестра жінки і ще одна дитина. Чоловіка, з яким сварився, називав директором, бо той нібито йому диктував, що робити. А фігурант казав, що він ветеран ЗСУ і з ним так не можна розмовляти. Хоча є матеріали, де він говорить доволі проросійські речі.

Вони почали перепалку, у нього був із собою травматичний пістолет, і він зробив постріли з цього травмата, поранив їх. **Потім побіг у квартиру, взяв карабін та підпалив оселю.**

А виклик поліції був ще тоді, коли вони сварились, тобто ще до пострілів. Патрульні їхали на побутову сварку. Коли вони були поруч, їм повідомили по рації, що стрілянина, вони зупинились, підійшли до під'їзду, побачили, що лежать жінка, чоловік, і хлопчик – вони були поранені.

Поки патрульні орієнтувалися на місці і вирішували як допомогти потерпілим, фігурант спустився зі зброєю і почав стрілянину у їх бік. І далі пішов уже в напрямку супермаркету, по дорозі розстрілюючи усіх, хто траплявся на шляху.

– Як ви вважаєте, реально відновити ці всі події і зрозуміти його мотив? Бо сам фігурант вже загинув. Медики, судові експерти, психологи зможуть надати відповідь, власне, який був мотив?

– Я як колишній слідчий можу сказати, що в таких провадженнях, як правило, проводиться комплексна психолого-психіатрична експертиза, вона може бути призначена посмертно.

Але зараз ми бачимо, що він був, скажімо так, нереалізованим чоловіком. За тими висловами, які від нього лунали, він вимагав поваги, хотів, щоб до нього відносились особливо. Він на записах декілька разів повторює, що його вдарили.

– А якщо ми говоримо про його проросійські висловлювання, що це були за слова?

– **У нього була сторінка "Бахмут ВДВ" у соціальних мережах, він писав там різні дивні речі**. Мовляв, Гітлер був правий, всіх треба спалити і так далі. Ці дописи були ще в 2017 році, але тим не менш, це характеризує його як людину.

– Тобто ми можемо як одну із версій розглядати його, скажімо так, обурення на українців через власні проросійські вподобання?

– Конкретно у цьому випадку я б так не казав, це треба досліджувати. Я більше схиляюсь до того, що в нього виник побутовий конфлікт і через це він зірвався.

"Суспільство останнім часом негативно відноситься до поліцейських"

– Не дивлячись на те, що і операцію з його ліквідації проводив спецназ поліції, суспільство більше звернуло увагу на поліцейських, які не виконали своїх обов'язків. Виникло питання політичної відповідальності і її поніс голова департаменту патрульної поліції Євген Жуков. На вашу думку, чи дійсно саме Жуков мав нести відповідальність за це?

– Що стосується Жукова, це було зважене рішення. Я призначив службове розслідування, і в таких ситуаціях ми чітко розуміємо, що є ієрархія – командири нижчої ланки відповідають за дії підлеглих. Але після такого резонансу Жуков прийняв рішення піти з посади.

– Це було його рішення чи ваше спільне?

– Це спільне рішення, але він сам запропонував. Він сказав – я розумію ситуацію, я готовий піти з посади. Задля об'єктивності і справедливості – він більше 10 років керував патрульною поліцією.

Ми завжди робимо роботу над помилками. Ми подивилися на цю ситуацію і зрозуміли, що є певні недопрацювання, в тому числі саме з боку дій поліцейських. Справа не в тому, що вони просто побігли, є внутрішні протоколи і вони їх не дотримались. Ми це зараз розбираємо.

Суспільство обурило, що вони залишили цього хлопчика одного, хоча Жуков на брифінгу говорив, що патрульна побігла за аптечкою. У цей час, якраз в цю секунду почалася стрільба, і вони просто побігли. Але те, що вони не врятували дитину, те, що вони вчинили так ганебно і неправильно – це проблема. Вони мали допомогти дитині та застосувати зброю відносно стрільця.

– А реакція вже була, коли це відео з'явилось в мережі, чи після того, як сталася ця трагедія?

– Вперше дії цих поліцейських ми побачили у соцмережах. Хоча ми б у будь-якому випадку призначили службове розслідування, і тоді, переглядаючи бодікамер, все одно б побачили як вчинили ці правоохоронці.

– Як патрульні самі пояснюють свої дії?

– Не зорієнтувалися. Не зорієнтувалися, тому що почалася стрільба.

– Ви знаєте, просто дуже часто, коли трапляються якісь трагічні події і обстріли, поліція першою з'являється на подіях і рятує людей. А тут такий дивний епізод.

– Я це вже проговорював і хочу знову повторити – не можна робити висновки по якійсь одній ситуації, по двох людях. У нас близько 100 тисяч поліцейських в структурі, близько 16 тисяч патрульних поліцейських, які кожного дня несуть службу на вулиці.

Сотні врятованих життів, кожен день сотні викликів, де є зброя. До прикладу вчора, у Дніпропетровській області поліцейські, затримуючи прибувши на виклик, отримали поранення, бо фігурант кинув у їх бік гранату. Попри отримані поранення вони його затримали, бо наступна граната могла полетіти уже в бік сусіда. Ми кожного дня робимо дуже багато позитивних речей і допомагаємо людям.

А з другого боку, от ця ситуація. Скажу, що суспільство останнім часом негативно відноситься до поліцейських. І зрозуміло чому – ми залучені до мобілізації разом з ТЦК СП. І це величезний негатив для Національної поліції.

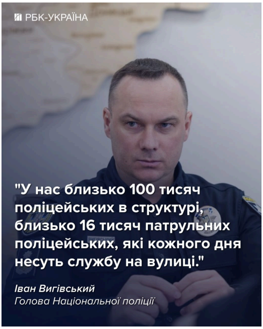

"У нас близько 100 тисяч поліцейських в структурі, близько 16 тисяч патрульних поліцейських, які кожного дня несуть службу на вулиці."

Іван Вигівський
Голова Національної поліції

У нас близько 100 тисяч поліцейських в структурі, близько 16 тисяч патрульних поліцейських, які кожного дня несуть службу на вулиці, - голова Нацполу Вигівський (інфографіка РБК-Україна)

Ми хочемо, щоб люди нам довіряли, нас викликали, коли в них щось трапляється. А люди останнім часом сумніваються перед тим, як викликати поліцію. Вони думають – викличу, а приїде поліція і забере мене, мого родича, рідного або ще когось. Тому я вважаю, що якраз цей негатив ще й пов'язаний з тим, що вже сформоване певне відношення суспільства до Нацполу. І знову ж таки, в першу чергу, через залучення поліції до мобілізаційних заходів.

При цьому основну оцінку нашої роботи, а саме довіру населення до Національної поліції, ніхто не скасовував. І рейтинги в нас падають критично. Зараз нам потрібно робити соціологічний зріз і ми розуміємо, що побачимо величезний негатив.

Ротації поліцейських у прифронтові регіони важливі

– Ви згадали про його соціальні мережі. А взагалі, чи можуть спецслужби десь на випередження працювати по таких людях? Наскільки це реально – відслідковувати соціальні мережі?

– Це, звісно, в першу чергу роблять спецслужби. У СБУ є результати, вони відслідковують, вони знаходять таких. Звісно, і наші кіберполіцейські підключаються до роботи, якщо ми розуміємо, що є ознаки, до прикладу, вербування, людини. У нас є і свої оперативні методи реагування, у тому числі у співпраці з іншими правоохоронними відомствами.

Як я вже казав, нам додалося багато функціоналу. Якщо, наприклад, військові самовільно залишили частини, ми їх шукаємо, допомагаємо ДБР. Тому що ця проблема для країни серйозна. І тим ресурсом, який є у ДРБ, вони фізично не зможуть працювати належним чином. Тому ми кожного дня працюємо з ними та ВСП, і десь близько 450 осіб кожного дня встановлюємо і передаємо до ВСП.

Також ми одні з перших виїжджаємо разом з ДСНС на прильоти, і поліцейські часто першими заходять у пошкоджені будинки, розбирають завали, рятують людей. Патрульні постійно на вулицях у великих містах, вони більш мобільні. І тому через такі негативні дії двох патрульних робити висновки щодо всієї поліції неправильно.

– А як вони взагалі мали діяти?

– Ліквідувати. Вони могли стріляти на ураження.

– Його ще 40 хвилин намагалися вмовити на щось. Чи це мало сенс?

– Завжди є сенс, ми повинні зробити все для того, щоб зберегти життя людини, так як це найвища цінність, яка передбачена Конституцією. У даній ситуації були перемовини, думали, що він може здатись, але не здався.

– А він під час перемовин щось говорив?

– Якихось особливих вимог не було. **Він просив: "Дайте мені одного поліцейського, я поговорю з ним".** Відповідно, наша перемовниця почала з ним розмову. Але він не сказав нічого конкретного. Зброю направляв у бік людей. Ну і взагалі не зрозуміло було, чого він хоче. Тому було прийняте рішення провести ліквідацію.

– А як це відбулося?

– КОРД зайшов з чорного ходу. Вони пропрацьовували декілька схем.

– Міністр Клименко, коментуючи ситуацію з непрофесійною поведінкою двох уже колишніх патрульних, зазначив, що він би всіх на місяць-два щонайменше перекидав якщо не на фронт, то хоча б у прифронтову зону. Ви підтримуєте цю позицію?

– **Ротації поліцейських у прифронтові регіони важливі тим, що особовий склад не втрачає зв'язок з реальністю війни.** Це важливо, коли є розуміння всередині колективу всієї Нацполіції. У нас близько 70% поліцейських так чи інакше вже були задіяні або зараз задіяні на лінії бойового зіткнення та у прифронтових регіонах.

І коли поліцейські з відносно спокійних регіонів на собі відчувають усі особливості служби у таких умовах, тоді немає цього відчуття "глибокого тилу". Бо на своєму досвіді розумієш умови та загрози цієї війни.

Але я вкотре хочу наголосити, що одні з основних функцій поліції – це протидія злочинності, забезпечення публічної безпеки та порядку всередині країни. І це наше основне завдання. А ворогу буде тільки "на руку", якщо в країні буде безлад, паніка і злочини на кожному кроці.

"Спецслужби РФ вже тривалий час полюють на поліцеських"

– Загалом терактів побільшало. Ми бачимо Львів, Бучу, був теракт у Дніпрі. Як змінились алгоритми дій після таких випадків?

– Частину цих терактів готували спецслужби Російської Федерації, вони вже тривалий період, з 2023 року конкретно полюють за поліцейськими. По-перше, частина поліції воює на фронті, по-друге, дуже часто ми зриваємо їм спецоперації, навіть коли вони щось вчиняють, оперативно розкриваємо. До прикладу – Фаріон, Парубій, Ганул та інші резонансні злочини.

Росіяни поставили собі мету. Спочатку намагалися вчиняти теракти в поліцейських адмінбудівлях, коли завербовані заносили вибухівку у відділки. Ми аналізуємо, робимо відповідні висновки, огородили периметр, заборонили заходити з великими пакунками, сумками, щоб убезпечити і людей, які приходять до нас, і, звісно, поліцейських.

Що стосується Львова, це був теракт, після якого ми переглянули наші алгоритми, тому що був повторний вибух через деякий час, і він був націлений саме на ліквідацію правоохоронців, які прибудуть на місце події. Хоча і до цього випадку у нас вже були схожі епізоди.

Наприклад, у Рівненській області. Надійшов виклик, що у закинутій будівлі лежить тіло. Поліція виїхала туди, паралельно перевіряючи заявника, і розуміли, що, можливо, це хибний виклик, і може бути закладена вибухівка. Хоча і до цього у нас були схожі випадки спецслужб РФ завдати шкоди нашим поліцейським.

Коли поліція зайшла в будівлю, побачили розтяжку. Було викликано вибухотехніків, робота, він заїхав, подивились, а там ще одна розтяжка. Вона тоді просто не спрацювала. І таких фактів у нас багато попереджено.

А тут сталася трагічна подія, були загиблі та поранені поліцейські та нацгвардійці. Тому ми, розуміючи, тенденції і нові способи вчиняти теракти, розробили алгоритм, направили його на місця і працюємо по ньому.

Наприклад, коли в Бучі 23 березня цього року був теракт. Там теж був повторний вибух, але жертв не було. В першу чергу, ми робимо оповіщення громадян про те, щоб вони не виходили з своїх помешкань, поки ми не дослідимо територію, не оглянемо її разом з вибухотехніками. І потім тільки вже відбуваються якісь рухи. Далі по алгоритму ще багато кроків, всі перечисляти не можу.

– А якщо говорити про Дніпро? Як цій людині вдалося пронести вибухівку? Як він це зробив?

– В Дніпрі ситуація не була пов 'язана зі спецслужбами. У фігуранта була особиста неприязнь. Його зупинили, в нього виявили наркотики та внесли це в кримінальне провадження. Він був військовослужбовцем і за напрямком сапер.

Він заніс у відділок вибухівку, яка не реагує на детектор, і заклав її в туалеті. Там в складі хімічна речовина, вона спрацьовує від 3 до 6 годин після того, як її запустили. Ну так і вийшло, коли люди покинули приміщення, стався вибух. Ми по гарячих слідах встановили, затримали цю особу. Зараз він перебуває під вартою, розслідування проводить СБУ.

– Якщо підводити риску під цією темою терактів, на вашу думку, ви бачите якісь риси цілеспрямованих атак саме на

поліцію, на правоохоронні органи? Чи ми кажемо в цілому про те, що Росія хоче дестабілізувати ситуацію в Україні?

– Я думаю, тут мають місце обидва фактори. Росіяни роблять все для того, щоб люди відчували себе тут небезпечно, щоб були незадоволені владою, а поліція – це центральний орган виконавчої влади. **Тому ми представники влади і їм вигідно, щоб до нас був негатив.**

По-друге, вони роблять це, щоб у нас в самій системі також була нестабільна атмосфера, щоб ми не могли виконувати належно свої функції.

"Як можна нас оцінювати, коли ми беремо участь у мобілізації?"

– Які взагалі настрої в колективі особового складу? Чи те, що відбувається, впливає на загальну мотивацію?

– Людям, звісно, важко залишатися морально стійкими в таких ситуаціях. Приклад, який я можу навести – після теракту у Львові декілька патрульних поліцейських дівчат, які проходили першочергову підготовку, і повинні були йти далі на службу, звільнилися прямо з навчального закладу.

Це складна ситуація, але ми тримаємо стрій. Я наголошую керівникам, аби спілкувалися з особовим складом, цікавились їх життям і вникали у їх проблеми.

– А по кадрах яка ситуація взагалі?

– По кадрах ситуація складна. В нас великий некомплект. Люди, на жаль, сьогодні не дуже хочуть йти в поліцію. Ми оголошуємо конкурси, але мало маємо кандидатів. Тут декілька факторів. Перше, всі розуміють навантаження, яке є у поліцейських, і друге – низькі зарплати. **Загальний некомплект у нас зараз близько 18%. Якщо брати по патрульній поліції і яка працює на вулиці, то некомплект 25,9%.**

При цьому велике навантаження. І мене відверто дивує, коли люди в мережах, так звані "експерти", "лідери думок" кажуть, що у поліції працює 400 тисяч, 300, 200. Звідки ці цифри беруть – мені незрозуміло. Офіційно в Національної поліції зараз працює трохи більше 100 тисяч поліцейських.

Коли кажуть – давайте всіх поліцейських на фронт, а наберемо з вулиці. У нас є багато специфічних напрямків, які потребують спеціальних знань і освіти. Неможливо взяти з вулиці одразу слідчого, оперативника, криміналіста і так далі.

Росія, до речі, теж постійно качає цей наратив "всіх на фронт", тому що, якщо не буде стабільної поліції, не буде дієвих правоохоронних органів в державі.

– Ви самі казали про те, що ваше залучення до мобілізації псує репутацію Національної поліції. Наскільки я розумію, поліція не дуже хоче брати участь у самих мобілізаційних заходах.

– Питання навіть не в тому, хоче чи не хоче. Тут не повинно бути подвійних стандартів. Як можна нас оцінювати по довірі населення після того, як ми беремо участь у мобілізаційних заходах? Я не розумію. Ми готові цю функцію виконувати, ми її виконуємо, але ми не повинні бути самі у цьому процесі. Цю функцію історично виконували ТЦК.

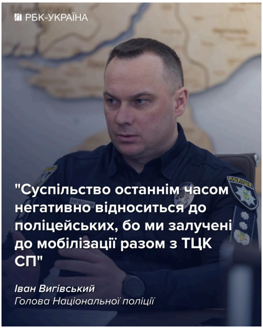
РБК-УКРАЇНА
"Суспільство останнім часом негативно відноситься до поліцейських, бо ми залучені до мобілізації разом з ТЦК СП"
Іван Вигівський
Голова Національної поліції

Суспільство останнім часом негативно відноситься до поліцейських, бо ми залучені до мобілізації разом з ТЦК СП, - голова Нацполу Вигівський (інфографіка РБК-Україна)

Але це не наша основна робота і всі забувають, коли знову кажуть, що ми повинні максимально бути задіяні у мобілізації, що у нас є ще багато іншого функціоналу. Однак нашу правоохоронну функцію ніхто не забирав, це все додаткове навантаження.

Тому я кажу, що для нас це негативно і дуже погано впливає на імідж. З 2015 року ми формували імідж поліції, формували довіру населення, яка просто зараз нищиться.

– Як би ви взагалі оцінили співпрацю ТЦК та СП в цілому по країні? Чи дійсно немає такого, що вони хочуть десь перекласти свою роботу, свій функціонал на Нацполіцію?

– Це, скажімо так, вибіркові ситуації. В цілому робота з ТЦК налагоджена. Є розуміння керівництва Сухопутних військ, які відповідають за цю лінію. В деяких регіонах все залежить від керівників ТЦК. Якщо вони організовують у себе роботу, ми разом працюємо, кожен розуміє свій функціонал, проблем немає.

Але дійсно бувають випадки, коли ТЦК каже – от поліція нам не доставила необхідну кількість військовозобов’язаних…

– Ще є такі думки, що поліцейські можуть перевірити на вулиці людину і побачити, що вона була в розшуку і вони вже доставляли її в ТЦК, але вона просто звідти вийшла і її вже немає в розшуку.

– Так, і таких фактів багато. **Сьогодні ми маємо ситуації, коли громадян зупиняють для перевірок і знову виявляють у базах "розшуку", хоча раніше їх уже доставляли до ТЦК.**

Це часто пов’язано з тим, що під час першого візиту до ТЦК було встановлено підстави для відстрочки – наприклад, через догляд за дітьми, стан здоров’я або загибель близьких родичів на фронті, – проте ці дані не були вчасно внесені до системи або особа не встигла завершити оформлення документів.

Інша поширена причина повторних затримань – це випадки, коли особу доставили, але через відсутність паспорта або необхідність додаткового обстеження у лікарів їй видали нову повістку.

Якщо громадянин не з’явився у призначений час для завершення процедури, йому автоматично продовжується розшук. Важливо також враховувати певний час, необхідний для синхронізації баз даних: поки триває ВЛК або перевірка документів, ТЦК може не знімати запит на доставлення особи до остаточного вирішення питання.

Ми розуміємо, що це створює певні незручності, коли поліція змушена реагувати на статус у планшеті, який фактично вже мав би бути змінений. Щоб уникнути подібних непорозумінь, ми радимо громадянам **завжди мати при собі документи, що підтверджують право на відстрочку або факт перебування в процесі проходження комісії**. Це дозволить на місці підтвердити актуальний стан справ і уникнути повторної доставки до територіального центру.

А ще є факти незаконної діяльності, які ми документуємо щодня, і я про це відверто кажу. Це отримання неправомірної вигоди з боку тих же працівників ТЦК. Це правда, суспільство про це знає.

Я вважаю, що це дійсно обов'язок кожного громадянина – захищати свою державу. Мобілізаційні заходи потрібно проводити, але їх потрібно проводити максимально чесно, прозоро і не перекладати відповідальність одного органу на інший.

– Люди жаліються, що поліцейські разом з ТЦК перекривають автодороги, через що утворюються затори. Так має бути?

– Такі заходи періодично проводяться, так. Щодо скарг громадян на утворення заторів через роботу спільних груп на дорогах. Поліція діє в межах повноважень, визначених Законом "Про Національну поліцію" та постановами Кабінету Міністрів №1455 і №1456. Проте місця розташування таких постів, маршрути патрулювання та зони обмеження руху визначаються не поліцією самостійно, а відповідним військовим органом управління – комендантом.

Саме на підставі наказів комендатури та військового командування впроваджуються заходи особливого режиму, зокрема перевірка документів та обмеження руху транспортних засобів. Поліція у цих заходах є залученою силою, що входить до складу спільних патрулів. Ми виконуємо завдання на визначених локаціях і не приймаємо одноосібних рішень про перекриття доріг чи зміну маршрутів патрулювання.

Ми розуміємо незручності для водіїв, проте закликаємо до конструктивної взаємодії, адже ці заходи проводяться за рішенням військового керівництва задля забезпечення оборони та безпеки країни.

– Загалом, що ви думаєте стосовно цього питання про мобілізацію, де в принципі все хочуть перекласти на поліцію? Чи є це дійсно методом для того, щоб покращити мобілізацію? *(згідно публічної інформації, Міноборони готує реформу мобілізації, де ключова роль відведена Нацполу зі збільшенням повноважень щодо розшуку військовозобов’язаних, - ред.)*

– По-перше. **Поліція самостійно не зможе виконати мобілізаційні завдання в повній мірі по ряду причин** – великий некомплект НПУ, додані функції, які з’явились у зв’язку з війною.

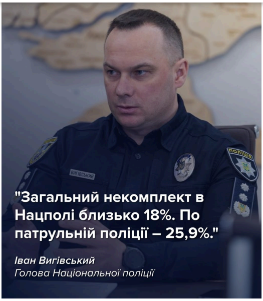
"Загальний некомплект в Нацполі близько 18%. По патрульній поліції – 25,9%."
Іван Вигівський
Голова Національної поліції

Загальний некомплект в Нацполі близько 18%. По патрульній поліції - 25,9%, - голова Нацполу Вигівський (інфографіка РБК-Україна)

По-друге, є такий вислів "війна все спише", але не для поліції. Ми завжди у полі зору людей, і завжди боролись за високий рівень репутації. І саме нам після закінчення війни, і далі працювати з населенням.

"Злочини зі зброї, яку роздавали на початку війни, не вчиняються"

– Про обіг зброї. Чи є у вас реальна оцінка того, скільки зараз незареєстрованих одиниць зброї, або так званих "трофеїв" на руках у населення?

– Цю цифру важко порахувати. Але ми знаємо цифри по вилученню.

Всього з початку повномасштабного вторгнення (з 2022 по 2026) вилучили майже 20 тисяч одиниць зброї, біля 6,4 тисяч автоматів, 4,5 тисяч нарізної зброї, 3,4 тисячі переробленої, 2,4 тис іншої вогнепальної. Також 2,8 тис гранатометів, 63 тисячі гранат, 5,7 млн набоїв, 6,4 тис кг вибухових речовин, 5,8 тис кг пороху. Ну тобто, як ви бачите, доволі багато.

Зброю, трофеї забирають з прифронтових регіонів, везуть, в основному, військові, і ми вилучаємо цю зброю щодня. **Повномасштабна війна суттєво вплинула на загальну криміногенну ситуацію в країні, актуалізувавши проблематику захисту прав і безпеки громадян.**

Однак в таких надскладних умовах для держави, правоохоронні органи продовжують виконувати свою функцію, розкриваючи злочини, попереджаючи правопорушення навіть у прифронтових регіонах.

Для недопущення вільного витоку вогнепальної зброї, проводиться велика кількість заходів - проведення оперативних закупок для перекриття каналів збуту; забезпечення діяльності блокпостів, завдяки скоординованим діям поліцейськими у взаємодії з військовослужбовцями ВСП та НГУ; систематичне вилучення з незаконного обігу зброї, боєприпасів та вибухівки.

Станом на 1 квітня 2026 року на території держави зареєстровано 812 тисяч власників зброї та спеціальних засобів, у володінні яких перебуває 1 166 001 одиниця вогнепальної зброї та спеціальних засобів.

– Загалом чи буде зараз мінятися відношення щодо обігу цієї зброї? Тому що ми бачимо дуже яскравий кейс, коли людина з явними психічними розладами має на руках зброю.

– Давайте візьмемо ситуацію в перші дні війни, коли громадянам для самозахисту роздавали зброю, у тому числі Національна поліція. Я можу на сьогоднішній день чітко сказати, що злочини із неї не вчиняються. Тобто люди дійсно цю зброю тримають для відсічі.

А цей чоловік, у нього не було автомату, був карабін. І стільки біди наробив. Тобто тут ситуація неоднозначна. По питанню короткоствол міністр дав чітку відповідь і я її підтримую. Це складний процес, він потребує обговорення разом з журналістами, громадськістю, спеціалістами, народними депутатами.

– До речі, народний депутат Роман Костенко з комітету з питань оборони сказав, що є нерозуміння того, наскільки наша правова система не адаптована до цього, а питання самого захисту не врегульовані. І поводження зі зброєю – це окрема

культура, вона не прищеплюється за один день.

– Так, це дискусійне питання. Говорять різне. Наприклад, у нас є власники зброї, які вже мають дозвіл на гладкоствол, або ту ж травматичну зброю, вони певний час нею володіють, не порушують закон. Тоді вже можна говорити про видачу зброї нарізної та короткоствольної. Я згоден з Романом Костенком – тут повинна бути культура поводження, розуміння і так далі. Але питання надскладне.

– Але прихильники легалізації кажуть про те, що поліція завжди була проти, тому що поліція хоче монополію на насилля.

– Ми хочемо, щоб в країні був порядок і безпека. Ну от наприклад взяти Сполучені Штати, там 407 прикладів так званого "шутінгу" за рік. У нас один такий, і це вже критично.

– А ми розуміємо, що у нас є корупційна складова в цьому всьому. Тобто можна умовно купити довідку про те, що ти здоровий і отримати зброю.

– З іншого боку, є багато незареєстрованої, тих же трофеїв. Частина людей, хто не має зброї, вони теж мають право на самозахист. Тому це дискусія. А ми зараз, до речі, трофейну зброю реєструємо, люди приходять, здають її, ми її фіксуємо, повертаємо їм.

Але є ще один ризик, один з найбільших.

Будь-яка країна, яка пройшла війну, стикається з таким. **Якщо всі ті, хто зараз воює, всі чоловіки та жінки не будуть соціально адаптовані, не будуть працевлаштовані, то, можливо, злочинний світ також буде розвиватися**. Вони можуть просто їх переманювати на свою сторону. І якраз ця зброя буде потім стріляти.

"Нам додали функції, які не додають нам довіри"

– На вашу думку, що робити з критично низьким рейтингом поліції? Як його взагалі покращити? Окрім цього, і в лавах поліції люди також можуть розчаруватись в цій професії, не мати більше мотивації. Як збалансувати це?

– По-перше, хоча ми в деякому сенсі і сервісна служба, ми все-таки орган, який наділений правом на насилля і правом на застосування зброї. Я вже говорив про це. За 2025 рік складено майже 4 мільйони адмінматеріали. З них за порушення правил дорожнього руху - більше трьох мільйонів. **Як ви думаєте, людина, коли на неї складають протокол, скаже "дякую"?** І родичі її може також подякують? Звичайно ні, буде негативне відношення.

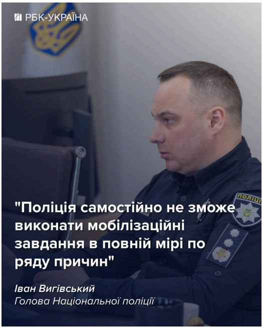
РБК-УКРАЇНА
"Поліція самостійно не зможе виконати мобілізаційні завдання в повній мірі по ряду причин"
Іван Вигівський
Голова Національної поліції

Поліція самостійно не зможе виконати мобілізаційні завдання в повній мірі по ряду причин, - голова Нацполу Вигівський (інфографіка РБК-Україна)

Так само, коли ми притягнули до відповідальності 100 тисяч осіб за рік, а в них ще кілька мільйонів родичів. Є потерпіла сторона, звичайно, але є невдоволена сторона – це сторона тих, кого ми притягуємо до відповідальності. Тут складне питання довіри. Особливо зараз. Ми все робимо, щоб люди нам довіряли. Ми намагаємося бути відкритими. Але нам додали функції, які нам цієї довіри точно не додають.

– Ну і давайте відверто, не всі поліцейські себе добре ведуть.

– Однозначно. Але як не крути, поліцейських біля 100 тисяч, це соціальний прошарок. Коли по окремих прикладах намагаються осудити всю гілку, давайте подивимося на будь-яку іншу суспільну сферу. Коли лікар погано робить операцію, ніхто ж не каже "давайте всіх лікарів звільнимо".

– Журналістів, до речі, теж дуже не люблять.

– Я маю на увазі, все одно є відсоток людей, які погано виконують свої функції, вони є в будь-яких сферах. І є право на помилку. І у нас також, на жаль, іноді потрапляють люди, чиї моральні якості, скажімо так, не на високому рівні.

Тому тут проблема більш глобальна, але ми справді намагаємось все робити для того, щоб люди нам вірили.

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

Міністерство внутрішніх справ України | Національна поліція | Поліцейські

Реклама

Реклама

НОВИНИ
Новини України
Війна в Україні
Економіка
Світ
Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

АНАЛІТИКА
Статті
Інтерв'ю
Точка зору

БІЗНЕС
Економіка
Фінанси
Авто
Tech
Енергетика
Біла економіка

ЖИТТЯ
Гроші
Зміни
Освіта
Суспільство

СПОРТ
Футбол
Баскетбол
Теніс
Бокс

STYLER
Люди
Тренди
Корисне
Смачно
Гороскопи

WAVE
Інсайдер
Стиль
Велнес
Культура
Подорожі
Смак
Зірки

РБК-УКРАЇНА UA | EN | RU

Про компанію
Редакційна політика і стандарти
Як стати нашим автором
Правила користування
Правова інформація
Політика конфіденційності
Контакти
Команда
Вакансії в РБК-Україна

Розмістити рекламу

Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-05347

Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка порталу - https://www.rbc.ua. Фотографії, зображення належать їх правовласникам. Всі фотографії на Порталі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компаній, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.

© LLC «UBT MEDIA», 2006-2026.